

Редакцијски пречишћен текст

ЗАКОН

о управљању аеродромима

"Службени гласник РС", бр. 104 од 23. децембра 2016, 31 од 29. априла 2019.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин обављања делатности управљања аеродромом, развоја аеродромске инфраструктуре, пружања аеродромских услуга за потребе ваздушног саобраћаја као и изградња унутар аеродромског комплекса и заштитног појаса око аеродромског комплекса; утврђује јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома на које се примењује овај закон; уређује начин доношења и спровођења Националног програма развоја аеродрома, поједина питања специфична за давање концесије за аеродроме, као и друга питања од значаја за развој, унапређивање коришћења и управљања аеродромима.

На питања која нису посебно уређена овим законом, а која се односе на услове и начин рада оператера аеродрома, функционисање аеродрома, изградњу и функционисање аеродромског комплекса и аеродромске инфраструктуре, поступак давања концесије за аеродром и утврђивање јавног интереса, сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује ваздушни саобраћај, закона којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије, закона којим се уређује експропријација и закона којим се уређује планирање и изградња.

Примена закона

Члан 2.

Одредбе овог закона примењују се на аеродроме који су у својини Републике Србије, својини аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, односно у својини оператера аеродрома чији је оснивач или већински власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и који испуњава услове за издавање сертификата аеродрома или дозволе за коришћење аеродрома, у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Одредбе овог закона не односе се на аеродроме у својини Републике Србије, корисника Министарства одбране (у даљем тексту: Министарство), који се у смислу закона којим се уређује ваздушни саобраћај сматрају војним аеродромима и делове мешовитих аеродрома које користи Министарство и Војска Србије, као и на војне комплексе – аеродроме који су одговарајућим

актима Владе уврштени у Мастер план располагања непокретностима. Војним аеродромом и војним делом мешовитог аеродрома управља Министарство.

Појмови

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) аеродром је свако дефинисано подручје (укључујући све објекте, инсталације и опрему) на копну или на води или на фиксној, приобалној или плутајућој структури које је у целини или делимично намењено за слетање, полетање и кретање ваздухоплова;
- 2) аеродромска инфраструктура је основна физичка, логичка, технолошка и информационо-комуникациона структура која обухвата маневарске површине, платформе, саобраћајнице, објекте, инсталације, системе и опрему;
- 3) аеродромски комплекс је простор аеродрома са земљиштем потребним за развој аеродрома који је као такав одређен важећим планским документом;
- 4) аеродромска накнада је накнада коју, у корист оператера аеродрома, плаћају корисници аеродрома за коришћење објеката, средстава, уређаја и услуга, које искључиво пружа оператер аеродрома и које се односе на слетање, полетање, системе осветљења, боравак паркираног ваздухоплова, као и опслуживање путника и робе;
- 5) оператер аеродрома је свако правно или физичко лице које управља аеродромом и има сертификат, дозволу за коришћење или сагласност за коришћење аеродрома, који се издају у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај;
- 6) услуге земаљског опслуживања су услуге које се пружају на аеродрому и које обухватају: административне послове и контролу, опслуживање путника, прихват и отпрему предатог пртљага, прихват и отпрему поште и робе, прихват и отпрему ваздухоплова на платформи, опслуживање ваздухоплова, снабдевање ваздухоплова горивом и мазивом; одржавање ваздухоплова, припрему лета и услуге за посаду, превоз путника и посаде од ваздухоплова и до ваздухоплова и снабдевање ваздухоплова храном и пићем.

II. УПРАВЉАЊЕ АЕРОДРОМОМ

Појам и садржина

Члан 4.

Управљање аеродромом је делатност коју врши оператер аеродрома, која обухвата стратегијско, организационо и финансијско планирање, трансфер технологије, планирање у вези са људским ресурсима, организацијом рада и спровођењем контроле ради успостављања и координације рада аеродромских служби, стварање услова за пружање услуга које на аеродрому пружа оператер аеродрома и координацију осталих услуга које се пружају на аеродрому од стране различитих пружалаца услуга.

Стратегијско, организационо и финансијско планирање, трансфер технологије, планирање у вези са људским ресурсима, организацијом рада и спровођењем контроле из става 1. овог члана односи се на стварање услова оптималног коришћења, развоја, обнове и одржавања аеродромске инфраструктуре, планирање, пројектовање, изградњу и одржавање аеродрома и аеродромске инфраструктуре на начин који омогућава да се полетање, слетање и кретање ваздухоплова, пружање аеродромских услуга и услуга земаљског опслуживања обавља у складу са прописима о безбедности и обезбеђивању на аеродромском комплексу.

Успостављање и координација рада аеродромских служби из става 1. овог члана односи се на стварање услова за безбедно и обезбеђивано одвијање ваздушног саобраћаја, рад спасилачко-ватрогасне службе или спасилачко-ватрогасног обезбеђења, службе хитне медицинске помоћи или медицинског обезбеђења, као и на предузимање мера ради смањења опасности од присуства птица и других животиња на аеродрому или његовој околини и спречавања случајног или намерног приступа неовлашћеног лица на површину аеродрома која није јавна, у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Услуге које на аеродрому пружа оператер аеродрома из става 1. овог члана обухватају све аеродромске услуге у области руковођења и управљања аеродромском инфраструктуром, координацију и контролу над пружањем аеродромских услуга од стране трећих лица, као и услуге које пружа оператер аеродрома у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Координација осталих услуга које се пружају на аеродрому од стране различитих пружалаца услуга из става 1. овог члана, обухвата координацију услуга земаљског опслуживања и осталих услуга које пружа оператер аеродрома, односно трећа лица.

Ако услуге земаљског опслуживања пружа оператер аеродрома, не издаје се посебна дозвола већ се те услуге наводе у сертификату аеродрома, односно дозволи за коришћење аеродрома.

Управљање аеродромима из члана 2. овог закона је делатност од општег интереса.

Услови и начин обављања делатности управљања аеродромом и стицања статуса оператера аеродрома

Члан 5.

Делатност управљања аеродромом може да обавља:

- 1) јавно предузеће;
- 2) друштво с ограниченом одговорношћу и акционарско друштво (у даљем тексту: друштво капитала) чији је једини власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, као и зависно друштво чији је једини власник то друштво капитала;
- 3) друштво капитала у коме је већински власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе;

4) друго друштво капитала и предузетник коме је надлежни орган поверио обављање делатности управљања аеродромом.

На пословање друштва капитала из става 1. тачка 3) овог члана примењују се прописи којима се уређује правни положај привредних друштава.

Поверавање обављања делатности управљања аеродромом друштву капитала и предузетнику из става 1. тачка 4) овог члана врши се у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

Делатност управљања аеродромом може бити предмет концесије, као и јавно-приватног партнерства, у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије и овим законом.

Члан 6.

Јавно предузеће, друштво капитала и предузетник из члана 5. овог закона могу да отпочну обављање делатности управљања аеродромом кад надлежни државни орган, односно ималац јавних овлашћења утврди да су испуњени услови за обављање те делатности у погледу техничке опремљености, кадровске оспособљености, безбедности и здравља на раду, заштите и унапређивања животне средине, као и услова за добијање сертификата аеродрома, односно дозволе за коришћење аеродрома.

Сертификат аеродрома, односно дозвола за коришћење аеродрома издаје се на начин и под условима прописаним законом којим се уређује ваздушни саобраћај, као и подзаконским актима донетим на основу тог закона.

Аеродром може да се користи у ваздушном саобраћају ако јавно предузеће, друштво капитала и предузетник из члана 5. став 1. овог закона има сертификат аеродрома или дозволу за коришћење аеродрома и ако у тренутку коришћења аеродром испуњава све услове како би се ваздушни саобраћај обављао безбедно, као и све услове у погледу обезбеђивања у ваздухопловству.

Обавезе оператора аеродрома

Члан 7.

Оператер аеродрома дужан је да делатност управљања аеродромом обавља на начин којим се обезбеђује трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштита аеродромске инфраструктуре, као и несметано и безбедно коришћење аеродромске инфраструктуре, несметано коришћење, изградњу и одржавање објеката контроле летења за потребе овлашћеног пружаоца услуга у ваздушној пловидби у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај, да испуњава све друге услове како би се ваздушни саобраћај одвијао безбедно и обезбеђивано, да се стара о заштити животне средине, као и да испуњава остале обавезе у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Овлашћења оснивача, односно већинског власника оператора аеродрома

Члан 8.

У случају поремећаја у обављању делатности управљања аеродромом на начин из члана 7. овог закона, Влада, надлежни орган аутономне покрајине

или надлежни орган јединице локалне самоуправе предузима мере којима ће се обезбедити услови за континуирано и несметано обављање делатности управљања аеродромом, а нарочито:

- 1) промену унутрашње организације оператера аеродрома;
- 2) одређивање других представника Републике, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у органима оператера аеродрома;
- 3) ограничење у погледу располагања појединим средствима којима послује оператер аеродрома;
- 4) друге одговарајуће мере којима ће се успоставити услови за континуирано и несметано обављање делатности управљања аеродромом.

Ако поремећај у пословању оператера аеродрома чији је оснивач, односно већински власник, аутономна покрајина или надлежни орган јединице локалне самоуправе доводи до угрожавања живота и здравља људи или имовине, а надлежни орган оснивача, односно већинског власника не предузме благовремено мере из става 1. овог члана, те мере предузима Влада.

Ако је управљање аеродромом предмет уговора о концесији закљученог са концесионаром, одредбе ст. 1. и 2. овог члана не односе се на концесионара.

Ако концесионар није више у могућности да обезбеди услове за континуирано обављање ваздушног саобраћаја, давалац концесије предузима мере у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије и уговором о концесији.

III. ИЗГРАДЊА УНУТАР АЕРОДРОМСКОГ КОМПЛЕКСА И У ЗАШТИТНОМ ПОЈАСУ ОКО АЕРОДРОМСКОГ КОМПЛЕКСА

Услови изградње

Члан 9.

Изградња, доградња, адаптација и реконструкција аеродромског комплекса и аеродромске инфраструктуре су у јавном интересу.

Унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса могућа је изградња, доградња, адаптација и реконструкција објеката који су предвиђени планским документима и за чију изградњу, доградњу, адаптацију и реконструкцију су прибављена и издата акта прописана законом којим се уређује ваздушни саобраћај и законом којим се уређује изградња објеката.

Грађевинску дозволу за изградњу објеката из става 2. овог члана издаје министарство надлежно за послове грађевинарства.

Члан 10.

Заштитни појас око аеродромског комплекса представља зону контролисане изградње, у којој се може ограничити или забранити изградња објеката који су препрека или сметња, у складу са прописима којима се уређује ваздушни саобраћај.

Заштитни појас из става 1. овог члана обухвата појас земљишта уз аеродромски комплекс, чија се ширина одређује у складу са прописима којима се уређује ваздушни саобраћај и служи за заштиту аеродромског комплекса и безбедно одвијање ваздушног саобраћаја.

У заштитном појасу око аеродромског комплекса забрањена је изградња грађевинских и других објеката, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње грађевинских објеката, саобраћајних површина, постројења, уређаја и инсталација који су у функцији аеродрома и саобраћаја на прилазним путевима аеродрома, по претходно прибављеним условима надлежних органа, посебних установа, организација, јавних предузећа или агенција.

IV. УТВРЂИВАЊЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА

Утврђивање јавног интереса за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома

Члан 11.

Утврђује се јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности ради изградње аеродрома на које се примењује овај закон и пратећих објеката чија је изградња или измештање у вези са изградњом тог аеродрома (телекомуникациони, електроенергетски и електронски објекти или комуникационе мреже и уређаји и сл.) у аеродромском комплексу и заштитном појасу око аеродромског комплекса, у складу са важећим планским документима којима је предвиђена изградња тог аеродрома.

Ако изградња пратећих објеката из става 1. овог члана није предвиђена важећим планским документима, примењиваће се услови органа, односно организација надлежних за послове телекомуникација, односно енергетике на основу годишњих планова развоја тих мрежа на територији Републике Србије, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Корисник експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације

Члан 12.

Ради изградње аеродрома, односно изградње објеката унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса, корисник експропријације, односно административног преноса непокретности и непотпуне експропријације непокретности, може бити правно лице чији је оснивач или већински власник Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и које управља наведеним објектима, односно обавља услужне делатности у ваздушном саобраћају.

Правно лице из става 1. овог члана одређује се за корисника експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације непокретности или измештања пратећих објеката из члана 11. овог закона.

Правно лице које је у складу са овим законом одређено за корисника експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације за изградњу аеродрома, има сва права и обавезе које има корисник

експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације, у складу са законом којим се уређује експропријација.

Предлог за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију

Члан 13.

Предлог за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса подноси се органу управе јединице локалне самоуправе на чијој територији се налазе непокретности које су предмет експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације.

По подношењу предлога из става 1. овог члана, даљи поступак се спроводи у складу са законом којим се уређује експропријација.

Трајање јавног интереса за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију

Члан 14.

Јавни интерес за експропријацију, административни пренос и непотпуну експропријацију непокретности утврђен овим законом траје до привођења земљишта намени у складу са планским документом.

Земљиште је приведено намени у смислу става 1. овог члана када унутар аеродромског комплекса и у заштитном појасу око аеродромског комплекса буду изграђени сви објекти, односно све јавне површине одређене планским документом.

V. ФИНАНСИРАЊЕ ИЗГРАДЊЕ АЕРОДРОМСКОГ КОМПЛЕКСА И АЕРОДРОМСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Члан 15.

За финансирање изградње, доградње, адаптације и реконструкције аеродромског комплекса и аеродромске инфраструктуре, средства се обезбеђују из:

- 1) прихода оператера аеродрома;
- 2) буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, у зависности у чијој је надлежности аеродром;
- 3) средстава приватног партнера, кроз јавно-приватно партнерство или кроз концесиони модел финансирања;
- 4) кредита, донација, поклона и других извора финансирања у складу са законом.

Изузетно, средства из става 1. тачка 2) овог члана могу се дати као подстицаји за улагање у аеродромску инфраструктуру и друге објекте који чине аеродромски комплекс, као и подстицаји за увођење нових линија и повећања обима путничког и робног саобраћаја.

Подстицајна средства из става 2. овог члана дају се у складу са прописима којима се уређују улагања и државна помоћ.

Изузетно од става 1. овог члана, финансирање изградње, односно одржавања објеката, инсталација, система и опреме контроле летења врши овлашћени пружалац услуга у ваздушној пловидби одређен законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

Влада ближе уређује начин и критеријуме, односно мерила за доделу подстицајних средстава за аеродроме.

VI. НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМ РАЗВОЈА АЕРОДРОМА

Доношење Националног програма

Члан 16.

Ради обезбеђивања услова за дугорочни развој и унапређења аеродрома у Републици Србији, доноси се Национални програм развоја аеродрома у Републици Србији (у даљем тексту: Национални програм).

Национални програм доноси се за период од пет година.

Национални програм доноси Влада, на предлог министарства надлежног за послове саобраћаја.

Спровођење Националног програма

Члан 17.

Национални програм развоја аеродрома спроводи министарство надлежно за послове саобраћаја.

Оперативне послове у поступку спровођења Националног програма обавља привредно друштво „Аеродроми Србије” д.о.о.*

Оперативни послови из става 2. овог члана обухватају усмеравање развоја аеродрома на подручју Републике Србије, на основу плана развоја локалне самоуправе или плана развоја аеродрома, предузимање мера на које је овлашћено актом о оснивању и обављање других послова у функцији реализације развојне политике Владе у овој области.

*Службени гласник РС, број 31/2019

VII. КОНЦЕСИЈА ЗА АЕРОДРОМЕ

Предмет концесије

Члан 18.

Предмет концесије може да обухвати све или поједине активности управљања аеродромом из члана 4. овог закона, укључујући изградњу једног или више објеката или површина јавне намене, реконструкцију и/или одржавање аеродромске инфраструктуре, успостављање и координацију рада аеродромских служби, координацију пружања услуга земаљског опслуживања и обезбеђивања, пружање посебних услуга на аеродрому (угоститељство, превоз путника на и са аеродрома, трговина и сл.), као и друге активности.

Предмет концесије прецизно се одређује актима који се припремају и доносе у поступку давања концесије и у уговору о концесији, у складу са законом којим се уређују концесије и овим законом.

Пренос сертификата и дозволе за коришћење аеродрома у вези са концесијом

Члан 19.

У случају давања концесије за управљање аеродромом, оператер аеродрома је дужан да без одлагања покрене поступак преноса сертификата аеродрома, односно дозволе за коришћење аеродрома на концесионара, у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај и прописима донетим на основу њега.

Поступак преноса сертификата аеродрома односно дозволе за коришћење аеродрома из става 1. овог члана је хитан.

Садржина уговора о концесији за управљање аеродромом

Члан 20.

Уговором о концесији одређују се права и обавезе даваоца концесије и концесионара у складу с одредбама овога закона, закона којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије, конкурсном документацијом, подацима из јавног позива о давању концесије и одлуком о избору најповољније понуде.

Поред елемената прописаних законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије, уговор о концесији за управљање аеродромом мора да садржи и следеће елементе који се односе на:

- 1) обавезу концесионара да све време трајања уговора о концесији испуњава све обавезе оператера аеродрома прописане овим законом, законом којим се уређује ваздушни саобраћај и прописима донетим на основу њега;
- 2) обавезе даваоца концесије пре датума почетка концесије;
- 3) уређивање питања које се односи на пружање услуга земаљског опслуживања које је до закључења уговора о концесији пружао оператер аеродрома;
- 4) услове примопредаје аеродромске инфраструктуре по престанку важења уговора о концесији, а нарочито статус инфраструктуре која је изграђена током трајања уговора о концесији;
- 5) обавезу концесионара да ће обезбедити несметано коришћење, одржавање, односно изградњу објеката, инсталација, система и опреме контроле летења овлашћеном пружаоцу услуга у ваздушном саобраћају у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај;
- 6) уређивање радно-правног статуса лица која су запослена код претходног оператера аеродрома у време закључења уговора о концесији;
- 7) уређивање питања ангажовања домаћих привредних субјеката, ако се предмет концесије односи и на извођење радова на изградњи, реконструкцији, одржавању и сл. аеродрома;
- 8) услове, начин и динамику плаћања концесионе накнаде (посебно за накнаду у једнократном износу која се плаћа унапред, а посебно за процентуални механизам поделе накнаде бруто прихода).

Уговор о концесији за управљање аеродромом може садржати и одредбу којом се концесионару на одређени временски период ограничава да врши подуговарање обављања делатности које су предмет концесије, као и одредбе којима се утврђује највећи дозвољени износ аеродромских накнада, али тако да се тиме не утиче на обавезу одређивања висине аеродромских накнада у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

Оснивачи оператора аеродрома и оператори аеродрома ускладиће оснивачка акта са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Оператори аеродрома дужни су да своја општа акта усагласе са овим законом и оснивачким актом у року од 60 дана од дана усклађивања оснивачких аката са одредбама овог закона.

Члан 22.

Подзаконски акт из члана 15. став 5. овог закона биће донет у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.